

Uit kort

Jaarverslag 2022

Gemeente Groningen

Een jaarverslag laat zien waar de gemeente geld aan heeft uitgegeven en hoeveel er binnen is gekomen het afgelopen jaar. Het college van burgemeesters en wethouders van de gemeente Groningen legt met het [jaarverslag 2022](#) verantwoording af over de behaalde resultaten en de besteding van het geld.

Via deze interactieve oplegger wordt u op hoofdlijnen meegenomen in wat we hebben bereikt en wat de resultaten zijn.

In bijgevoegd [raadsvoorstel](#) zijn de bestemmingsvoorstellen opgenomen voor de middelen waarvan we voorstellen deze mee te nemen naar volgend jaar.

Leeswijzer

U ziet de verschillende onderwerpen die aan de orde komen links in beeld. Door op een onderwerp te 'klikken' navigeert u door de rapportage.

Tot slot kunt u navigeren naar het volledige jaarverslag 2022. Door op de knop te klikken wordt u verwezen naar het betreffende programma op de website.

Voorwoord

Hierbij bieden wij uw raad de [gemeenterekening 2022](#) aan. Middels deze rekening leggen wij verantwoording af over de behaalde resultaten en de besteding van middelen. Onze leidraad hiervoor is het coalitieakkoord 'Het begint in Groningen - voor wat echt van waarde is'. In deze brief lichten we de belangrijkste resultaten toe. Dit jaarverslag is tevens het eerste jaarverslag waarbij de nieuwe programma-indeling van toepassing is. Immers, bij de begroting 2022 heeft de raad de nieuwe programma-indeling vastgesteld. 🌐

De gemeente Groningen heeft het jaar 2022 afgesloten met een positief resultaat van 27 miljoen euro. Het resultaat wordt ingezet voor de begroting 2024.

Rekeningresultaat

Dit rekeningresultaat geeft een vertekend beeld van de werkelijke gemeentefinanciën voor de komende jaren. Vanaf 2026 is namelijk sprake van een structureel tekort in de gemeentefinanciën. Dit tekort wordt veroorzaakt door een landelijke korting op het gemeentefonds, waardoor gemeenten jaarlijks minder geld ontvangen van het Rijk. Dit staat op gespannen voet met de grote maatschappelijke opgaven waar de gemeente mee te maken heeft en waar ook het Rijk een beroep doet op de daadkracht en oplossingsgerichtheid van gemeenten om ingewikkelde maatschappelijke problemen aan te pakken.

Investeringen

Het college heeft geïnvesteerd in het aanpakken van maatschappelijke opgaven die van invloed zijn op het welzijn van inwoners. Er is in 2022 onder andere extra ingezet op het versterken van de schuldhulpverlening door kwijtscheldingsregelingen te versoepelen. Ook zijn belangrijke stappen gezet in de energietransitie en vergroening van de gemeente. Groningen heeft ook in 2022 vol in gezet op een klimaatbestendige en CO2-neutrale gemeente. In de wijk- en dorpsvernieuwingen is meer groen toegevoegd en meer ruimte om elkaar te ontmoeten, te spelen en te recreëren.

De gemeente heeft te maken met forse kostenstijgingen en de investeringsprojecten worden fors duurder. Tegelijkertijd blijft het Rijk onduidelijk over toereikende structurele financiering van gemeenten na 2025. Daardoor is het de komende jaren moeilijk om een sluitende begroting te krijgen. Het College blijft zich inzetten voor voldoende structurele financiering door het Rijk en ontkomt er niet aan het structurele tekort ook zichtbaar te maken vanaf 2026.

Financieel beeld

Resultaatcategorieën

Financiële positie

Programma 1 Economie en Ruimte

Programma 2 Leefomgeving en Veiligheid

Programma 3 Vitaal en Sociaal

Programma 4 Dienstverlening en Bestuur

We sloten 2022 af met een positief netto resultaat van 27 miljoen euro. Het bruto resultaat is 82 miljoen euro positief, maar voor 55 miljoen euro verschuiven we de besteding naar 2023. Dit gaat bijvoorbeeld om meerjarige projecten, bijzondere resultaten en samenwerkingsverbanden. Daarnaast hebben we in 2022 bedragen vanuit het Rijk ontvangen die we niet meteen konden inzetten.

Financieel gezien kregen we in 2022 te maken met de effecten van de coronacrisis en de gevolgen van de oorlog in Oekraïne. Door de hoge inflatie, de stijgende energiekosten en de discussie met het Rijk over de gemeentelijke financiën op langere termijn nam de financiële onzekerheid toe. Dit heeft veel flexibiliteit en inzet van de gemeentelijke organisatie gevraagd. Naast de maatregelen van het Kabinet op het gebied van onder andere de energietoeslag hebben we als gemeente een tijdelijk noodpakket ontwikkeld van ruim 14 miljoen euro om inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen extra te

ondersteunen. Dit noodpakket is in 2022 nog niet volledig ingezet.

Voor de uitvoering van de gemeentelijke opvang van Oekraïners ontvangt de gemeente een uitkering van het Rijk. Hierbij zijn de extra lasten hiervoor in ruime mate gedekt. Tegelijkertijd hebben we uitvoering gegeven aan diverse herstel- en compensatiepakketten na de coronacrisis.

Ondanks deze externe ontwikkelingen hebben we gemerkt dat op diverse fronten de economische bedrijvigheid goed doorliep. Mede hierdoor is het resultaat op bijvoorbeeld grondzaken hoger dan begroot.

Op een aantal fronten is vertraging in uitvoering zichtbaar, waardoor budgetten niet volledig werden ingezet. Dit is bijvoorbeeld zichtbaar bij projecten en samenwerkingsverbanden. In 2022 hebben we vanuit het Rijk ruim meer middelen ontvangen dan begroot. Dit kon niet allemaal meteen worden ingezet. Tegelijkertijd zitten er nog nadelen in het resultaat verwerkt, waaronder structureel hoge lasten voor jeugdhulp en een incidentele afboeking op het viaduct bij Westpoort.

In de voortgangsrapportages voorzagen we al een positief resultaat en de jaarrekening bevestigt dit beeld, uiteraard inclusief een aantal nagekomen effecten.

Door te 'klikken' op een tegel van een programma hiernaast, navigeert u naar de highlights per programma. U kunt ook 'doorbladeren' langs de verschillende programma's.

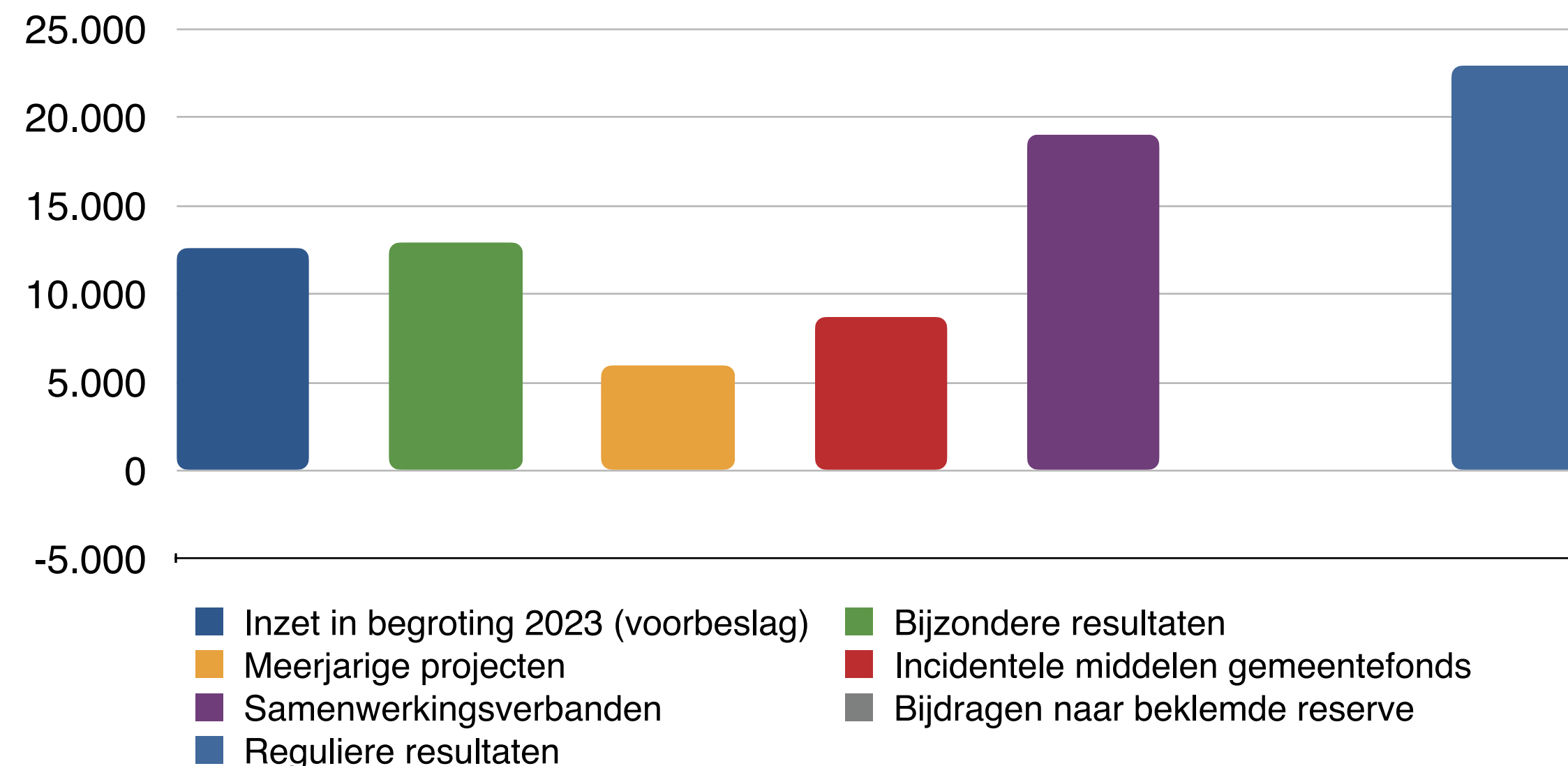
Resultaatcategorieën

Het resultaat wordt onderverdeeld in resultaat categorieën. Per categorie gelden regels voor de besteedbaarheid hiervan. Dit is vastgelegd in [het kader voor resultaatbepaling en resultaatbestemming](#).

Voor de categorieën Bijzondere resultaten, Meerjarige projecten, Incidentele middelen gemeentefonds, Samenwerkingsverbanden, en Bijdragen naar bekleemde reserve geldt dat resultaten binnen deze categorieën beschikbaar blijven voor het oorspronkelijke doel. Daarnaast zijn er afzonderlijke raadsvoorstellen met een voorbeslag op het jaarrekeningresultaat. Deze resultaten worden door middel van bestemmingsvoorstellen bij de jaarrekening overgeheveld naar het volgende jaar of verrekend met reserves, mits goed onderbouwd.

Reguliere resultaten vallen vrij ten gunste of ten nadele van de algemene middelen. Hiernaast ziet u de resultaten per resultaat categorie en de daaraan gelinkte bestemmingsvoorstellen. Per saldo blijft het vrij besteedbaar resultaat over.

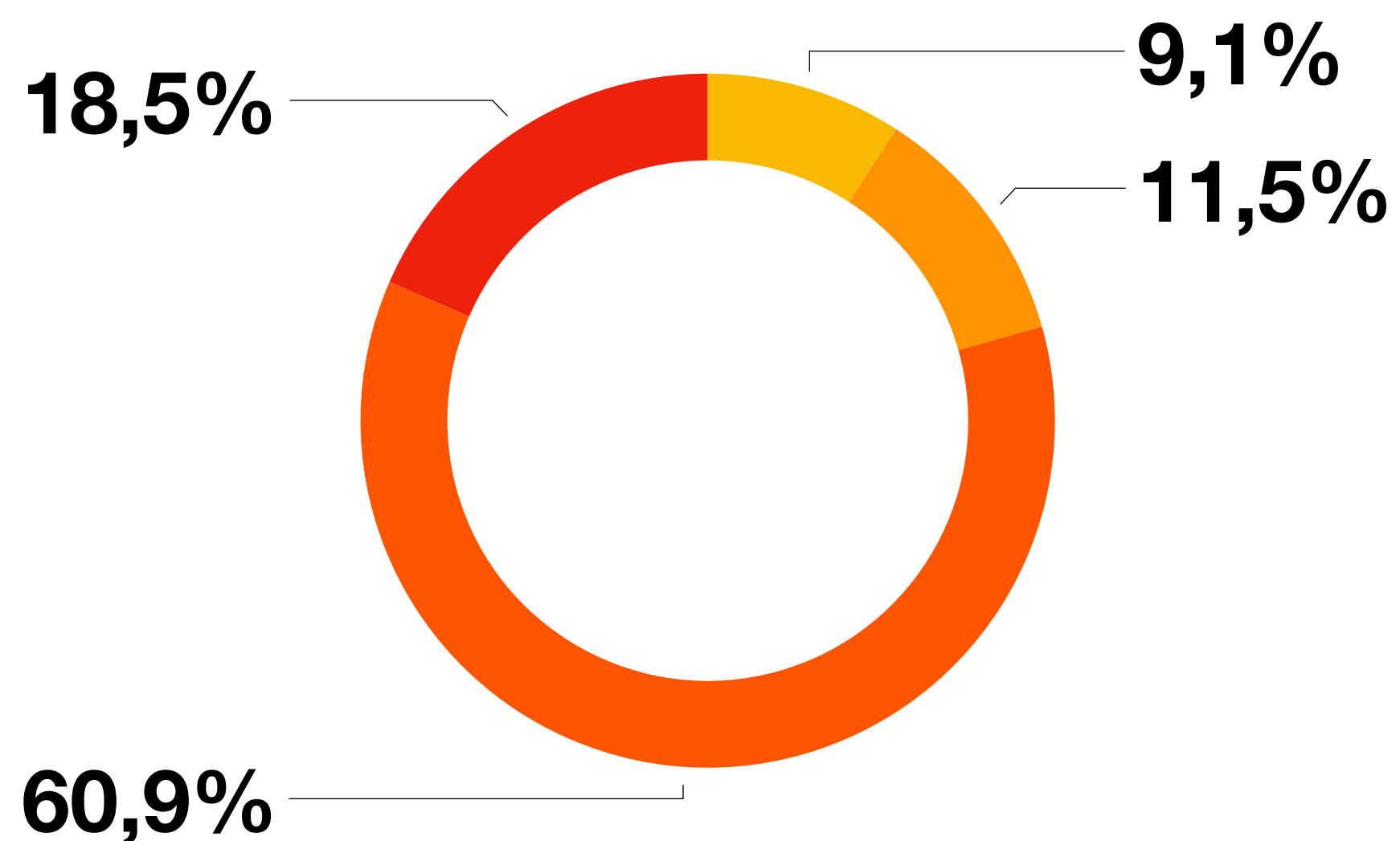
Resultaten (x € 1.000)

Resultaatcategorie (bedragen x € 1.000)	Bruto resultaat voor bestemming	Bestemmingen	Netto resultaat besteedbaar
Inzet in begroting 2023 (voorbeslag)	12.604	12.604	0
Bijzondere resultaten	12.951	10.451	2.500
Meerjarige projecten	6.007	5.765	242
Incidentele middelen gemeentefonds	8.662	7.449	1.213
Samenwerkingsverbanden	19.030	19.030	0
Bijdragen naar bekleemde reserve	-76	-76	0
Reguliere resultaten	22.898	0	22.898
Totaal resultaat	82.076	55.223	26.853

OVERZICHT TOTALE UITGAVEN

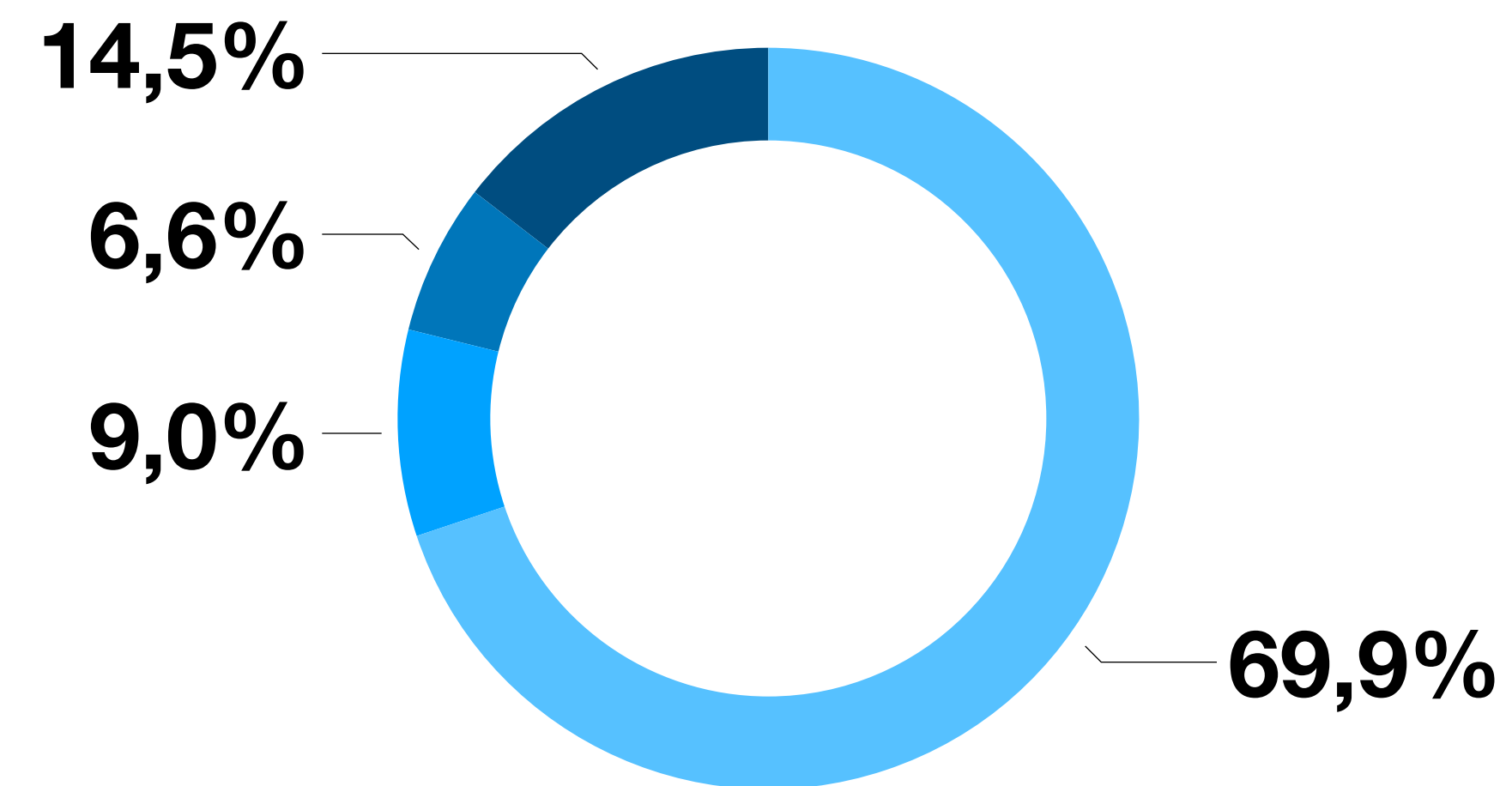
TOTAAL: € 1.254 miljoen

- Programma 1 Economie en Ruimte
- Programma 2 Leefomgeving en Veiligheid
- Programma 3 Vitaal en Sociaal
- Programma 4 Dienstverlening en Bestuur

OVERZICHT TOTALE INKOMSTEN

TOTAAL: € 1.336 miljoen

- Uitkeringen van het Rijk (algemeen & specifiek)
- Gemeentelijke belastingen
- Leges en heffingen
- Overig (o.a. reservemutaties, rente, dividend en huren)

Financiële positie

Bij de beoordeling van de financiële positie kijken we naar het weerstandsvermogen en enkele financiële kengetallen. Deze kengetallen zeggen iets over de weerbaarheid van de gemeente en de omvang van de schulden van de gemeente.

Het weerstandsvermogen is op dit moment voldoende om tegenvallers op te vangen. Onze solvabiliteit is laag. Dit betekent dat ons eigen vermogen laag is ten opzichte van ons totaal vermogen. We zitten onder ons streefniveau voor de korte termijn van 10%. Onze schuldpositie is hoog. De komende jaren zien we grote nieuwe investeringen op ons af komen die van invloed zijn op ons weerstandsvermogen en onze schuldpositie. Dit maakt het noodzakelijk om de totale financiële positie goed te blijven monitoren. In bijgaande kengetallen is nog geen rekening gehouden met deze nieuwe investeringen.

Groningen investeert veel in gebiedsontwikkeling en daarvoor hebben we veel gronden in bezit. De leningen die we hiervoor moeten aantrekken beïnvloeden onze scores.

Kengetallen

Weerstandsvermogen	Norm	2023	2024	2025	2026
Weerstandsvermogen	100%	137%	136%	141%	126%
Verhouding reserves / benodigd weerstandsvermogen	50%	69%	71%	76%	68%

Voor de beoordeling van het weerstandsvermogen kijken we naar de verhouding tussen risico's en beschikbaar weerstandsvermogen, waaronder de omvang van de reserves (Algemene reserve en reserve grondzaken). De ratio weerstandsvermogen in 2023 komt uit op 137%. In de jaren daarna loopt deze op tot 141% in 2025. Vanaf 2026 verwachten wij een structureel tekort. Dit zorgt voor een daling van de ratio weerstandsvermogen vanaf 2026. Ten opzichte van de begroting 2023 verbetert de ratio weerstandsvermogen in 2023 en 2024 licht. Daarna komt de ratio weerstandsvermogen lager uit dan in de begroting 2023.

Voor 2023 en verder zien we grote investeringen op ons af komen voor onder andere de energietransitie, nieuwe gebiedsontwikkelingen, onderwijshuisvesting en de vervanging van maatschappelijk vastgoed, waaronder een nieuw muziekcentrum. Dat betekent een toename van de risico's op verschillende fronten en een grote toename van nieuw aan te trekken leningen. Deze ontwikkelingen zijn nog niet zichtbaar in de financiële kengetallen.

Ratio's	Norm	Begroting 2022	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Solvabiliteitsratio	20,0%	7,9%	8,9%	8,8%	9,2%	9,8%	10,3%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	120,0%	126,9%	95,5%	120,4%	117,1%	109,7%	110,9%

De solvabiliteit wordt bepaald door de verhouding tussen het eigen vermogen en het totaal vermogen. Het geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. Voor de lange termijn is de streefwaarde van 20% en voor de korte termijn 10%. Met een solvabiliteit van minder dan 20% vallen gemeenten in de meest risicovolle categorie. De solvabiliteitsratio ligt tot 2026 onder de streefwaarde op korte termijn. Een verbetering van de solvabiliteit wordt bereikt door een verlaging van de opgenomen leningen en een versterking van de reserves. De schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de baten. Het geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een hoger percentage betekent dat een relatief groter deel van de middelen vast ligt met rente- en aflossingen. Per ultimo 2022 komt de schuldquote met 95,5% lager uit dan begroot. Per ultimo 2023 komt de schuldquote uit op 120,4%. De jaren erna zakt het percentage onder onze norm van 120%.

Netto
toevoeging van **2.083**
woningen
waarvan **413** sociale huur

265
BEDRIJVEN
hebben deelgenomen
aan **activiteiten**

Programma 1
Economie en Ruimte

Programma 2
Leefomgeving en Veiligheid

Programma 3
Vitaal en Sociaal

Programma 4
Dienstverlening en Bestuur

Paragraaf 1
Wijkvernieuwing en gebiedsgericht werken

Paragraaf 2
Duurzaamheid

Binnen het overkoepelende programma Economie en Ruimte hebben wij samen met onze partners geïnvesteerd in structuurversterkende maatregelen, gerelateerd aan onze lange-termijn-opgaven op het gebied van economische ontwikkeling, werkgelegenheid en woningbouw.

Economie en werkgelegenheid

Als kennisgemeente hebben we ook dit jaar binnen het Akkoord van Groningen met onze kennisinstellingen gewerkt aan de speerpuntsectoren energietransitie, digitalisering en gezondheid.

Om toekomstbestendige economische groei te faciliteren hebben we impactondernemers ondersteund en is door de regio Groningen-Assen en provincie Groningen gewerkt aan een regionale bedrijventerreinenstrategie. Om winkelvoorzieningen in wijken en buurten vitaler en toekomstbestendiger te maken, hebben we meerdere initiatieven ondersteund.

Mobiliteit

We kijken terug op een succesvol verlopen Operatie Julianaplein. Dankzij de inzet van onder meer Groningen Bereikbaar, werkgevers en de automobilist bleef Groningen tijdens de werkzaamheden zo goed mogelijk bereikbaar.

In het kader van de Mobiliteitsvisie en de Leidraad Openbare Ruimte zijn we na de zomervakantie van start gegaan met de herinrichting van de Grote Markt. Met de uitvoering van deze en andere projecten, hebben we gewerkt aan meer sociale, economische en recreatieve ontmoetingsplekken.

De overgang van fossiele brandstoffen naar elektrisch rijden (of waterstof) is belangrijk in de vergroening van vervoersmiddelen. Zo rijden er inmiddels 194 elektrische- en waterstofbussen rond in Groningen en Drenthe, zijn er belangrijke vervolgstappen gezet naar een zero-emissiezone voor stadslogistiek in de binnenstad, zijn snorfietzen met een fossiele brandstofmotor op veel fietspaden niet langer toegestaan en hebben we belangrijke stappen gezet om elektrische laadpalen te kunnen plaatsen in eigen beheer.

Wonen

De gemeente Groningen blijft groeien en dit geeft druk op de woningmarkt. Ondanks dat er voorzichtige tekenen van stabilisatie van de woningprijzen zijn, blijft de woningvraag onveranderd groot.

Naast de grote hoeveelheid netto opgeleverde woningen is er in 2022 een start gemaakt met het opstellen van de Strategische Woningbouwprogrammering. Dit is een verdere detaillering van de opgaven in de Woonvisie om meer sturing te kunnen geven aan de woningbouw in onze gemeente, zowel kwalitatief en kwantitatief.

Vanuit deze ambitie zijn er in 2022 diverse regelingen opgezet en uitgewerkt. Voorbeelden hiervan zijn de Opkoopbescherming, de implementatie van de Wet Toeristische Verhuur van Woonruimte en sturing via het Woonruimteverdeelsysteem. Ook hebben we het Steunpunt Huren geopend waar huurders terecht kunnen met hun vragen of een klacht melden.

Programma 1
Economie en Ruimte

Programma 2
Leefomgeving en Veiligheid

Programma 3
Vitaal en Sociaal

Programma 4
Dienstverlening en Bestuur

Paragraaf 1
Wijkvernieuwing en gebiedsgericht werken

Paragraaf 2
Duurzaamheid

Financiële toelichting

(bedragen x € 1 miljoen)	Primitieve begroting 2022	Actuele begroting 2022	Rekening 2022	Vershil Rekening - Begroting 2022
Baten	51,3	58,1	68,1	10,0
Lasten	93,0	112,8	114,3	-1,5
Totaal Programma 1 Economie en Ruimte	-41,7	-54,8	-46,2	8,6

Programma 1 heeft ten opzichte van de begroting een positief resultaat van € 8,6 miljoen. Het positieve resultaat komt (vooral) door:

- Grondzaken (V € 8,2 miljoen): Het positieve effect wordt veroorzaakt door verkopen van diverse bezittingen en de eindcalculatie van Grote Markt Oostzijde / Groninger Forum. Hier staan ophogingen van verliesvoorzieningen en een reservering voor groot onderhoud Biotop tegenover.
- Stedelijk Investeringsfonds (V € 3,6 miljoen): Een deel van de beschikbare budgetten is nog niet ingezet vanwege o.a. langere doorlooptijden. Dit betreft bijvoorbeeld Programma Aardgasvrije Wijken en Uitvoeringsprogramma Suikerzijde.
- Parkeren (V € 2,5 miljoen): Er zijn meeropbrengsten voor het straatparkeren door hogere tarieven, uitbreiding van het betaald parkeren en een hogere afname van dagaccounts. De opbrengsten van de parkeergarages zijn hoger (m.n. het Forum). De lasten van parkeerhandhaving zijn lager door later in gebruik genomen 2e scanauto en lagere personele inzet.
- Tegemoetkoming Specifieke Sectoren Groningen (V € 1,8 miljoen): De tijdelijke subsidieregeling voor financiële ondersteuning van ondernemers is voor 40% gebruikt.

- Meerjarige projecten (V € 1,6 miljoen): Niet alle middelen voor Herstelagenda Groningen Vooruit zijn ingezet. Het project kent een doorloop in 2023. De start van de Omgevingswet is uitgesteld naar 2024, waardoor er in 2022 nog middelen over blijven.

Daarnaast zijn er nog 2 belangrijke nadelen te vermelden:

- Viaduct Westpoort (N € 8,5 miljoen): Omdat het Rijk het onderhoud van dit viaduct van ons overneemt als onderdeel van het onderhoud aan haar snelweg, dragen we het eigendom van het viaduct weer over aan het Rijk. Conform wettelijke BBV regels was een afwaardering hierdoor noodzakelijk.
- OV-bureau Groningen-Drenthe (N € 1,6 miljoen): Qbuzz kampte met een tekort en een deel van deze kosten worden door het OV-bureau gedragen. Voor gemeente Groningen als deelnemende partij in het OV-bureau was een extra bijdrage noodzakelijk.

10.600 m²
groene daken
gesubsidieerd

Tevredenheid
verblijfskwaliteit
openbare ruimte
(binnenstad)

7,9

67,5%
afval gescheiden
ten behoeve
van hergebruik

Programma 1
Economie en Ruimte

Programma 2
Leefomgeving en Veiligheid

Programma 3
Vitaal en Sociaal

Programma 4
Dienstverlening en Bestuur

Paragraaf 1
Wijkvernieuwing en gebiedsgericht werken

Paragraaf 2
Duurzaamheid

Dit programma richt zich op aangename en veilige buurten en dorpen. Waarbij een goede inrichting van de openbare ruimte en goed beheer en onderhoud zorgen voor een buurt en dorp waar het fijn wonen, werken en verblijven is.

Kwaliteit van de leefomgeving

Het jaar 2022 kenmerkt zich door ontwikkelingen op het gebied van beheer en onderhoud, afval en leefkwaliteit. Zo hebben we in 2022 een nieuw asfaltmengsel ontwikkeld (GemGroReflection), een eerste pilot in ecologisch en biodivers bembelid opgezet en zijn we begonnen met het ontwikkelen van een nieuwe beheerstrategie. Ook hebben we tal van afvalcampagnes georganiseerd en het aantal papier-, glas en textielbakken uitgebreid.

De eerste stappen om circulariteit lokaal en regionaal verder in te bedden en ontwikkelen zijn gezet, we ontwikkelen ons hiermee van traditionele afvalinzamelaar naar grondstoffenmanager (Gronings Goud).

De toenemende betrokkenheid van scholen binnen vergroening en klimaatadaptatie zagen we terug in aanmeldingen voor de subsidieregeling Groene schoolpleinen.

Ook vanuit inwoners is de behoefte aan een integrale kijk op een duurzame straat en wijk groot. We zien dit terug in bijvoorbeeld de groeiende belangstelling voor subsidies voor klimaatmaatregelen. Om inwoners te blijven betrekken bij en inspireren voor deze thema's, werken we sinds 2022 aan de campagne 'Duurzaam Groningen'.

De overstap naar een voedselsysteem waarin de productie en consumptie van plantaardige eiwitten centraal staan is van groot belang voor het klimaat, dierenwelzijn en de biodiversiteit. Deze voedseltransitie, of eiwittransitie, is een belangrijke opgave waar we in 2022 een start mee hebben gemaakt.

Veiligheid

Met het rapport Groningse Praktijken hebben we zicht gekregen op de uitdagingen die voor ons liggen op het gebied van ondermijning.

De kabinetsreactie 'Nij Begun' is wat ons betreft een eerste stap waarin een aanzet wordt geleverd voor verbetering van schadeherstel en versterking, een verduurzamingsprogramma en een sociale en economische agenda met looptijd van 30 jaar. In de gemeente wordt hard gewerkt aan de versterking (en deels sloop/nieuwbouw) van woningen. Inmiddels zijn ca. 550 woningen versterkt, van ruim 1100 huizen

is vastgesteld dat zij (zonder daadwerkelijke versterking) aan de veiligheidsnorm voldoen.

Dit rapport - en het later verschenen rioolwateronderzoek - onderstreepten het belang om de aanpak tegen (ondermijnende) criminaliteit te versterken. Hiervoor hebben we bewustwordingstrainingen georganiseerd, zijn we gestart met de pandenbrigade en het programma Preventie met Gezag.

Dat geldt ook voor onze inzet op voetbal, vanwege de toename van incidenten en verstoringen van de openbare orde door voetbalsupporters. Mede aan de hand van het landelijk opgestelde handelingskader werd de aanpak aangescherpt om de incidenten terug te dringen en zicht te krijgen op ordeverstoorers.

Om een digitaal veilig(er) Groningen te realiseren, hebben we inzet gepleegd in de vorm van kennissessies en cybersecurityscans aan bedrijven en scholen. We trekken samen met onze ketenpartners op om cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit te voorkomen. Tot slot hebben we onze gebiedsgerichte aanpak verstevigd door inzet van wijkboa's, jeugdboa's en gebiedsmanagers veiligheid in samenwerking met onze ketenpartners.

Programma 1
Economie en Ruimte

Programma 2
Leefomgeving en Veiligheid

Programma 3
Vitaal en Sociaal

Programma 4
Dienstverlening en Bestuur

Paragraaf 1
Wijkvernieuwing en gebiedsgericht werken

Paragraaf 2
Duurzaamheid

Financiële toelichting

(bedragen x € 1 miljoen)	Primitieve begroting 2022	Actuele begroting 2022	Rekening 2022	Vershil Rekening - Begroting 2022
Baten	78,1	76,8	78,5	1,7
Lasten	142,5	146,2	144,3	2,0
Totaal Programma 2 Leefomgeving en Veiligheid	-64,4	-69,4	-65,8	3,7

Programma 2 heeft ten opzichte van de begroting een positief resultaat van € 3,7 miljoen. Het positieve resultaat komt (vooral) door:

- Budgetoverheveling (V € 2,9 miljoen): Vanwege een in het najaar 2022 verwachte begrotingsoverschrijding op deelprogramma 2.1 is er via een begrotingswijziging in december 2022 budget overgeheveld vanuit het Gemeentefonds.
- Meerjarige projecten (V € 0,6 miljoen): Het project Experiment gesloten coffeeshop kent een vertraging op landelijk niveau, waardoor de voorbereidingsfase langer duurt dan gepland. Niet alle middelen voor Herstelagenda Groningen Vooruit zijn ingezet. Het project kent een doorloop in 2023.
- Reclamedragend straatmeubilair (V € 0,5 miljoen): Jaarlijks begroten wij middelen voor o.a. vernieuwen en bijplaatsen vanabri's (bushokjes) in de openbare ruimte. Hier is in 2022 geen gebruik van gemaakt. Daarnaast zijn door ontwikkelingen in de markt de baten hoger.
- Precariobelasting (V € 0,4 miljoen): Door meer bouwactiviteiten zijn de baten hoger. Deze baten zijn afhankelijk van conjunctuur, wegenbouw, vraag naar woningen en milieuwetgeving.

- Stedelijk Investeringsfonds (V € 0,4 miljoen): Een deel van de beschikbare budgetten is nog niet ingezet. Dit betreft bijvoorbeeld Pilot Fietsparkeren Schilwijken en Cultuurwaardering.
- Kunstwerken en Water (V € 0,4 miljoen): De lagere lasten houden vooral verband met het niet uitvoeren van oeverbeschoeiingsprojecten. De oorzaken hiervoor zijn enerzijds de krappe arbeidsmarkt en anderzijds de leveringsproblemen van materialen benodigd voor oeverbeschoeiing.

Daarnaast is er nog een belangrijk nadeel te vermelden:

- Correctie activering BTW-riolering (N € 1,0 miljoen): Eind 2021 is gebleken dat we de bijdrage vanuit riolering aan de algemene middelen te hoog hebben geraamd. Dit resultaat is ontstaan omdat we ten onrechte de BTW op investeringen riolering als bezit hebben toegevoegd aan onze balans. Deze herstelactie werkt ook door in het jaar 2022.

19
Scholen namen deel aan de
VERLENGDE SCHOOLDAG
ten opzichte van **7** in 2021

Gerealiseerde
WERK/STAGEPLEKKEN
door SROI:
1.176

Gerealiseerde
afsprakenbanen:
4.372

Programma 1
Economie en Ruimte

Programma 2
Leefomgeving en Veiligheid

Programma 3
Vitaal en Sociaal

Programma 4
Dienstverlening en Bestuur

Paragraaf 1
Wijkvernieuwing en gebiedsgericht werken

Paragraaf 2
Duurzaamheid

In dit programma werken we langs twee lijnen aan het verbeteren van de leefkwaliteit van onze inwoners: We zorgen voor de randvoorwaarden voor een sociale infrastructuur en zorgen er daarnaast voor dat onze inwoners gebruik kunnen maken van sociale voorzieningen.

Werk en Inkomen

Begin 2022 stelden we het Werk- en Ontwikkelprogramma 2022 – 2025 vast met het doel om meer mensen naar werk te begeleiden. In november startten we met de gebiedsgerichte werkwijze voor werk en participatie naar aanleiding van de succesvolle Pilot Oost.

Met de Basisbaan hebben we een bijdrage geleverd aan betekenisvol werk en bestaanszekerheid van ruim 50 inwoners voor wie de toegang tot de arbeidsmarkt afgesloten leek. Hiermee is de projectdoelstelling behaald.

Voor de opvang van Oekraïners voeren we de leefgeldregeling uit. Via het Regionaal Mobiliteitsteam (RMT) zijn circa 650 Nederlandse taalcursussen ingezet voor deze groep.

Om de koopkracht van inwoners te versterken en de kosten voor energie te beperken en/of ter overbrugging totdat de landelijke maatregelen werden ingevoerd, hebben we eind 2022 een tijdelijk hulppakket aangeboden. Er is door grote groepen minima gebruik gemaakt van deze en andere regelingen die we de afgelopen periode hebben uitgevoerd. Daarmee hebben we een brede doelgroep bereikt.

Onderwijs

Met de ondertekening van het Maatschappelijk Akkoord Sociale Inclusie zetten we gezamenlijk de schouders onder meer gelijke kansen voor kinderen en jongeren. In 2022 bleven we intensief investeren in de functie van de brugfunctionaris, een onmisbare spil tussen onderwijs en gezinnen die een extra steun in de rug binnen onze complexe maatschappij nodig hebben.

Daarom ook investeren we langjarig in goede en duurzame schoolgebouwen die een centrale rol in de wijk vervullen. Hiertoe is het traject actualisatie Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) inclusief de actualisatie van de visie op onderwijshuisvesting in gang gezet en is het Integraal accommodatieplan bewegingsonderwijs en binnensport opgesteld.

Welzijn, gezondheid en zorg

In 2022 zijn de hulpmiddelen Wmo opnieuw aanbesteed. Dit heeft geleid tot meer onderlinge samenwerking en keuzevrijheid voor de inwoner.

De bewezen effectieve ondersteuningsprogramma's uit de Coalitie Kansrijke Start zijn veelvuldig ingezet. Ervaringsdeskundigen draaien mee in de coalitie en in verschillende overleggen. In samenwerking met Groningen Beter is de Regiovisie 'Gezonde Groningers, Gezonde Zorg' vastgesteld, om de samenwerking tussen sociaal en medisch domein in de regio te intensiveren.

Landelijk zijn wij actief betrokken bij het opstellen van de Hervormingsagenda, die tot doel heeft het verbeteren van de jeugdhulp en een beheersbaar duurzaam financieel houdbaar stelsel. Lokaal zijn de voorbereidingen getroffen om de basisjeugdhulp onder te brengen bij WIJ Groningen (SAMEN).

1.151
kinderen
maakten gebruik van het
JEUGDSPORTFONDS

16.358
inwoners namen deel aan
activiteiten/cursussen
van **VRIJDAG**

60% van de inwoners geeft aan dat het **culturaanbod passend** is bij de eigen behoeften of wensen

70% van de inwoners (18 jaar e.o.) **sport of beweegt wekelijks** (intensief).

Programma 1
Economie en Ruimte

Programma 2
Leefomgeving en Veiligheid

Programma 3
Vitaal en Sociaal

Programma 4
Dienstverlening en Bestuur

Paragraaf 1
Wijkvernieuwing en gebiedsgericht werken

Paragraaf 2
Duurzaamheid

Sport en bewegen

In 2022 zijn we begonnen met de pilot Volwassenenfonds Sport & Cultuur, mede ondersteund door het Gronings Sportakkoord. De pilot is een groot succes en krijgt daarom in 2023 een structureel vervolg. Er zijn 895 aanvragen gedaan in 2022.

Vanuit het Gronings Sportakkoord heeft ook de bewegecoach Inclusief Sporten en Bewegen zich ingezet voor inwoners met een beperking die op zoek zijn naar een passende sport.

Op Sportpark Corpus den Hoorn zijn we gestart met een toekomstverkenning in verband met capaciteitsvraagstukken. In het voorjaar 2023 hebben we dit onderzoek afgerond. Als onderdeel van het sportparkmanagement onderschrijven we samen met de lokale sportverenigingen de Alliantie Gelijkspelen en stimuleren we een positief en inclusief sportklimaat.

Binnen Sport050 zijn we gestart met het in kaart brengen van de onderhoudssituatie van het gemeentelijke sportvastgoed. Ook hebben we sportclubs ondersteund met de uitvoering van de pilot positief sportklimaat, het Platform Sport050, het ondersteuningspakket energie en initiatieven binnen het Gronings Sportakkoord.

Vanuit de actielijn De Bewegende Stad hebben we 6 projecten afgerond die bijdragen aan het realiseren van uitdagende sport- en speelplekken en het (her)inrichten van een beweegvriendelijke openbare ruimte. Daarnaast hebben we 12 weken lang een gratis en laagdrempelige sportaanbod georganiseerd onder de noemer Open Gym in 6 verschillende wijken.

Cultuur

We hebben als gemeente de afgelopen jaren coronasteunpakketten ingezet voor de culturele sector, maar zien dat er nu nauwelijks nog directe coronaschade is. Het herstelpakket 2022/2023 dat afgelopen december is gepresenteerd richt zich op ondersteuning van instellingen, een publiekscampagne, talent, amateurkunst, digitalisering en de culturele arbeidsmarkt.

In maart 2022 stopten de beperkende maatregelen en konden evenementen weer gehouden worden. Ondanks het tekort aan personeel in de evenementenbranche, hebben veel evenementen plaatsgevonden en hebben we evenementen uit verschillende segmenten gefaciliteerd en aangetrokken.

In juni 2022 hebben we het onderzoek naar meerkosten van de invoering van Fair Pay in Groningen gepresenteerd aan de gemeenteraad en de culturele sector. Als vervolgstap zijn we in december 2022 samen met Kunsten '92, Platform ACCT en de provincie Groningen een traject gestart onder de noemer Fair Practice Lab.

Om meer kinderen cultuur te laten beleven, is er in het voortgezet onderwijs stevig ingezet op het bereiken van scholen. Op basisscholen heeft VRIJDAG verschillende naschoolse activiteiten georganiseerd. In de uitwerking van de Aanpak broedplaatsen faciliteerden we passende ruimte voor nieuwe makers, kunstenaars en creatieve ZZP'ers.

Programma 1
Economie en Ruimte

Programma 2
Leefomgeving en Veiligheid

Programma 3
Vitaal en Sociaal

Programma 4
Dienstverlening en Bestuur

Paragraaf 1
Wijkvernieuwing en gebiedsgericht werken

Paragraaf 2
Duurzaamheid

Financiële toelichting

(bedragen x € 1 miljoen)	Primitieve begroting 2022	Actuele begroting 2022	Rekening 2022	Verschil Rekening - Begroting 2022
Baten	229,7	243,5	247,9	4,4
Lasten	685,3	780,0	763,9	16,2
Totaal Programma 3 Vitaal en Sociaal	-455,6	-536,5	-516,0	20,5

Programma 3 heeft ten opzichte van de begroting een positief resultaat van 20,5 miljoen. Het positieve resultaat komt (vooral) door:

- Samenwerkingsverbanden (V € 16,6 miljoen): Ontvangen bedragen voor Maatschappelijke opvang, Vrouwenopvang, Werk in Zicht en Transformatieagenda jeugd worden voor de regio meerjarig ingezet, waardoor er in 2022 een saldo ontstaat voor inzet in komende jaren.
- Noodpakket energiekosten en inflatie (V € 7,6 miljoen): Het beschikbare bedrag van € 14,1 miljoen is nog niet volledig ingezet in 2022 en kent een doorloop in 2023. Dit betreft o.a. uitbreiding naar de doelgroep 120-140%, budgetten voor financiële problemen & regie en sociale basis & bedrijven.
- BUIG (V € 3,9 miljoen): In het najaar van 2021 heeft het rijk het budget substantieel hoger vastgesteld. Daarnaast is zowel landelijk als in Groningen het aantal uitkeringen sterk gedaald in 2022. Van het voordeel van € 10,7 miljoen is € 6,8 miljoen ingezet voor het noodpakket.
- Wmo (V € 3,7 miljoen): De begrote prijsstijgingen voor hulpmiddelen bij de nieuwe aanbesteding vielen mee. De verzilvering (uitnutting van de indicaties) bij huishoudelijke hulp was lager dan vooraf verondersteld.

- Beschermd wonen (V € 2,0 miljoen): Door lagere cliëntaantallen en een lagere indicatiewaarde zijn er minder zorgkosten gemaakt. Daarnaast was de rijksbijdrage hoger dan begroot.
- Steunpakket Corona Cultuur (V € 1,8 miljoen): We hebben minder aanvragen voor corona-ondersteuning ontvangen dan verwacht. We willen deze middelen verder inzetten in 2023 (zie [collegebrief van 7 december 2022: 622264-2022](#)).

Daarnaast zijn er nog 2 belangrijke nadelen te vermelden:

- Jeugdhulp (N € 7,1 miljoen): Dit kent o.a. de volgende oorzaken: doorloop van hogere realisatie vanuit 2021, negatieve effecten door wijziging woonplaatsbeginsel en ontbreken van compensatie vanuit het Rijk voor gestegen zorgkosten als gevolg van corona.
- Energietoeslag (N € 14,6 miljoen): Het aantal verstrekkingen was € 2,3 miljoen hoger dan ontvangen dekking hiervoor. Daarnaast is besloten om € 500 van de beschikbare middelen voor energietoeslag in 2023 in het voorjaar 2023 uit te keren aan de doelgroep 2022. Dit geeft een verplichting in 2022, waarbij de dekking in programma 4 (Gemeentefonds) zit.

Inwoners waarderen de
algehele **gemeentelijke**
dienstverlening met een

7,1

17%
MEDEWERKERS
GEMEENTE GRONINGEN
ONDER 35 JAAR

Programma 1
Economie en Ruimte

Programma 2
Leefomgeving en Veiligheid

Programma 3
Vitaal en Sociaal

Programma 4
Dienstverlening en Bestuur

Paragraaf 1
Wijkvernieuwing en gebiedsgericht werken

Paragraaf 2
Duurzaamheid

In dit programma staat de dienstverlening aan onze inwoners en de ondersteuning van het bestuur en de organisatie centraal. Daarnaast worden de algemene inkomsten verantwoord zoals het gemeentefonds en belastingen, evenals de baten en de lasten van de bedrijfsvoering van de gemeente Groningen.

Dienstverlening

Voor de publieke dienstverlening begon het jaar met een corona lockdown, die kort daarna werd opgevolgd door de toestroom van vooral Oekraïense vluchtelingen. Hiervoor is destijds een apart crisisteam opgezet, waarbij we uiteindelijk 1.215 Oekraïners hebben ingeschreven. Terugkijkend is dit voorspoedig gegaan. Later in het jaar hadden we weer de ruimte om te investeren in effectiviteit en digitalisering. Dit deden we door de Dienstverleningstafel op te starten en het optimaliseren van ons dienstverleningsportaal MijnGroningen. Forum Groningen heeft op alle locaties Informatiepunten Digitale Overheid geopend en bibliotheken op diverse scholen gerealiseerd.

Bedrijfsvoering

2022 was voor de bedrijfsvoering van onze gemeente een bijzonder jaar. Niet in de minste plaats vanwege corona en Oekraïne en de energiecrisis, maar 2022

was ook het jaar van de verkiezingen: een nieuwe gemeenteraad wegwijs maken en zorgen voor een goed overdrachtdossier.

In 2022 hebben we het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen ondertekend. Door deel te nemen aan dit Manifest worden we in staat gesteld om een nog grotere bijdrage te leveren aan het behalen van onze maatschappelijke doelen.

Om administratieve processen effectiever te organiseren, hebben we het afgelopen jaar vier virtuele robots ingezet om repeterende handelingen over te nemen en zo het administratieve proces te ondersteunen.

Adequate beveiliging van onze gegevens en bijbehorende systemen was ook één van de belangrijkste speerpunten. Vanuit de gemeentelijke organisatie hebben we extra inspanning geleverd om ervoor te zorgen dat we het juiste doen om de security van onze systemen te waarborgen. Ook investeerden we in bewustwording en het kennisniveau van alle medewerkers op dit gebied. Dit zien we terug in het stijgende aantal medewerkers dat het Digitale Rijbewijs heeft behaald.

Vanuit de strategische HR-agenda hebben we ons in 2022 voornamelijk gericht op arbeidsmarktstrategie,

(organisatie)ontwikkeling en diversiteit en inclusie. Dit laatste thema is een belangrijke randvoorwaarde voor goed werkgeverschap. In 2022 lag de focus op bewustwording. Er zijn pilots uitgevoerd met trainingen op het gebied van bewustwording en inclusief werven en selecteren.

Preventie van fraude heeft de afgelopen jaren een steeds prominentere rol gekregen in de jaarrekeningcontrole. De accountant dient hier vanaf 2022 specifiek over te rapporteren in haar controleverklaring. Medio 2022 zijn we gestart met het uitvoeren van een frauderisicoanalyse.

De gemeente Groningen nam in 2022 deel aan 14 Europese projecten. Door deelname aan deze projecten werken we aan oplossingen die internationaal van belang zijn. Tegelijkertijd dragen ze bij aan het realiseren van de gemeentelijke ambities. De focuspunten van de projecten lagen in 2022 op de volgende thema's: energietransitie (4 projecten), waterstof (4 projecten), klimaatadaptatie, duurzame mobiliteit, leefkwaliteit (5 projecten), en digitale transitie (1 project). Europese focuspunten worden in 2023 herijkt aan de hand van de doelstellingen in het coalitieakkoord.

Programma 1
Economie en Ruimte

Programma 2
Leefomgeving en Veiligheid

Programma 3
Vitaal en Sociaal

Programma 4
Dienstverlening en Bestuur

Paragraaf 1
Wijkvernieuwing en gebiedsgericht werken

Paragraaf 2
Duurzaamheid

Financiële toelichting

(bedragen x € 1 miljoen)	Primitieve begroting 2022	Actuele begroting 2022	Rekening 2022	Vershil Rekening - Begroting 2022
Baten	740,8	885,2	941,4	56,2
Lasten	179,1	224,5	231,4	-6,9
Totaal Programma 4 Dienstverlening en Bestuur	561,7	660,7	710,1	49,3

Programma 4 heeft ten opzichte van de begroting een positief resultaat van € 49,3 miljoen. Het positieve resultaat komt (vooral) door:

- Gemeentefonds (V € 52,7 miljoen): De begroting 2022 is gebaseerd op de Meicirculaire 2021, waardoor de circulaire t/m december 2022 wijzigingen in de algemene uitkering veroorzaken. Daarnaast zijn er diverse integratie- en decentralisatie-uitkeringen toegekend in 2022.
- Oekraïne (V € 4,8 miljoen): De kosten voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne zijn begroot op basis van de bekostigingsregeling van het Rijk. Deze bekostigingsregeling is gebaseerd op normbedragen van het Rijk. De werkelijke kosten waren lager.
- Meerjarige projecten (V € 4,7 miljoen): Dit betreft saldi op doorlopende projecten, zoals: Brandveiligheid, Virtueel Groningen, Migratie E-suite en Businesscase outsourcing ICT.
- Pensioenen wethouders (V € 1,3 miljoen): Per jaareinde wordt de verplichting voor de voorziening berekend. Door een stijgende rente en de daaruit resulterende lagere contante waarde heeft een vrijval van de voorziening plaatsgevonden.

- Onroerend zaakbelasting (V € 1,2 miljoen): De economische waarde van de woningen en bedrijven in de stad valt hoger uit dan ten tijde van de berekening van de tarieven werd voorzien.

Daarnaast zijn er nog 2 belangrijke nadelen te vermelden:

- Nacalculatie loon- en prijsstijgingen (N € 5,3 miljoen): Bij opmaak van de begroting wordt een inschatting gemaakt. Over 2021 en 2022 is een nacalculatie doorgevoerd. Het verschil wordt met name veroorzaakt door de stijging in prijzen in 2022.
- Hervormingen (N € 5,6 miljoen): Een aantal hervormingen vanuit begroting 2020 (€ 5,1 miljoen) en 2022 (€ 0,5 miljoen) zijn nog niet volledig gerealiseerd. Dit nadeel wordt deels gedekt door een vrijval van € 1,2 miljoen euro op het budget voor weglekeffecten op tarieven.

Paragraaf 1

Wijkvernieuwing en gebiedsgericht werken

Programma 1

Economie en Ruimte

Programma 2

Leefomgeving en Veiligheid

Programma 3

Vitaal en Sociaal

Programma 4

Dienstverlening en Bestuur

Paragraaf 1

Wijkvernieuwing en gebiedsgericht werken

Paragraaf 2

Duurzaamheid

Met gebiedsgericht werken verbinden we de programma's met de opgaven in wijken en dorpen en initiatieven van inwoners. Door ongelijk te investeren in gelijke kansen, gingen we in 2022 aan de slag om de verschillen tussen wijken met relatief veel draagkracht en de kwetsbaardere wijken te verkleinen. De middelen zijn ondergebracht in de 4 programma's.

Centrum

In 2022 sprong de aanpak van de Grote Markt het meest in het oog. Om hittestress in de binnenstad te verminderen zijn we samen met inwoners de planvorming gestart voor het 'Vergroeningsplan Damsterplein' en het uitvoeren van ingediende ideeën op Groenplan Vitamine G. De binnenstad moet een veilige plek zijn en blijven, daarom hebben we extra handhaving en maatregelen ingezet rondom het Stadsstrand en Noorderplantsoen.

Oude Wijken

Om de leefbaarheid in de wijk te verbeteren zijn projecten uitgevoerd die onderdeel uitmaken van 'Mooie wijken' en de Regiodeal 2022. In de Schildersbuurt hebben we gewerkt aan het terugdringen van overlast. Ook financierden we initiatieven uit de wijken, met aandacht voor initiatieven voor kinderen in De Hoogte en de Indische buurt en initiatieven rondom prettig samenleven in de buurten waar veel studenten wonen.

Zuid

Er is hard gewerkt aan de opgaven in wijkvernieuwingswijk de Wijert. Zo heeft Kansrijk Zuid 10 buddy's op de been gebracht die inwoners met financiële moeilijkheden hebben begeleid. Op het gebied van duurzaamheid is de proeftuin aardgasvrij-klaar gestart en zijn voorbereidingen getroffen om een inhaalslag te maken om de biodiversiteit te versterken en exoten terug te dringen in het Stadspark.

Oost

De lopende projecten uit het NPG voor Beijum en Lewenborg zijn uitgevoerd en de nieuwe projecten Broedplaats voor jongeren en Beijum in Bedrijf zijn opgestart. In Lewenborg zijn Kansrijk Oost, Verlengde Schooldag en het uitwerken van een plan voor een aantrekkelijk winkelplein van start gegaan.

West

We hebben de wijkbewoners ondersteund bij de top3-aanpak en bij grotere meerjarige initiatieven. Ook voerden we de projecten van Sunny Selwerd en de Regiodeal uit.

Haren

We hebben in 2022 samen met inwoners uitvoering gegeven aan gebiedsagenda 'de Groene Parel' en gesprekken gevoerd over de dorpsagenda's van Glimmen, Onnen en Noorderlaren. Ook hebben inwoners meegedacht over herinrichtingen en verkeersplannen. In mei is in de Mellenshorst jeugdsoos 'The Hangout' geopend.

Ten Boer

Samen met inwoners realiseren we stap voor stap de dorpsvernieuwing binnen de kaders van het NPG. Dit deden we in 2022 door dorpsinitiatieven gezamenlijk op te pakken en uit te voeren. Ook investeerden we in extra inzet van aardbevingscoaches en zijn we aan de slag gegaan met de ontwikkeling van het buurt- en dorps huis van de toekomst.

Participatie en democratische vernieuwing

Afgelopen jaar hebben we verder vorm gegeven aan het Gronings model voor wijk- en dorpsdemocratie. Hierin bepalen we samen welke vorm van participatie en/of zeggenschap voor inwoners het best past. Daarnaast werkten we aan participatie binnen de Omgevingswet en het wetsvoorstel 'Wet Versterking participatie op decentraal niveau'.

650
GEZINNEN
deelgenomen aan
de **Junior**
Energiecoach

850 adviesgesprekken
gevoerd
40 energieadviezen
verleend
door de **wijkenergiecoaches**

28 uitdeelacties
voor **kleine**
ENERGIEBESPARENDE
MAATREGELEN
in de **wijkvernieuwingswijken**
7.500 bewoners bereikt.

Programma 1
Economie en Ruimte

Programma 2
Leefomgeving en Veiligheid

Programma 3
Vitaal en Sociaal

Programma 4
Dienstverlening en Bestuur

Paragraaf 1
Wijkvernieuwing en gebiedsgericht werken

Paragraaf 2
Duurzaamheid

Vanuit ons programma Groningen Geeft Energie werken we aan een CO2-neutrale gemeente in 2035 (volgens de uitgangspunten van de Routekaart Groningen CO2-neutraal 2035 uit 2018). De energietransitie is een gezamenlijke opgave en aan de realisatie van de doelen werken we samen met inwoners in de wijkenergieaanpak, met bedrijven, energiecoöperaties, organisaties en met de partners van de Routekaart. De middelen voor de opgave zijn ondergebracht in de 4 programma's.

Spoor Warmte

In 2022 heeft WarmteStad forse stappen voorwaarts gezet bij het verduurzamen van de warmtelevering in Groningen. In november is de duurzame warmtecentrale Zernike in gebruik genomen. De uitbreiding van het warmtenet in Selwerd-Noord is vrijwel afgerond en de doorsteek naar Selwerd-Zuid is gemaakt. Eind 2022 waren circa 4.300 woningequivalenten op het warmtenet aangesloten en 6.500 woningequivalenten in beheer/gecontracteerd.

Vanuit de Wijkenergieaanpak werkten we er in de projecten Aardgasvrije proeftuin Paddepoel-Selwerd en Proeftuin de Wijert Aardgasvrij-Klaar aan om buurten op een warmtenet aan te sluiten.

In Beijum en Lewenborg zijn participatietrajecten gestart om de wensen en mogelijkheden van aardgasvrij wonen in kaart te brengen. In de Indische Buurt zijn we met verschillende energiebesparingsacties aan de slag gegaan.

Spoor besparen

Vanwege de gestegen energieprijzen lag onze focus op de energiebesparing bij woningen. Onder andere via energiecoaches en adviseurs, de klusbus en door het beschikbaar stellen van de mogelijkheid voor leningen om te verduurzamen via het Fonds Energietransitie (FET). Vanuit de 'Subsidieregeling Reductie Energiegebruik Woningen' en 'Rijksmiddelen verduurzamen woningen huishoudens met energiearmoede' hebben we in 2022 activiteiten uitgevoerd die bewoners, woningeigenaren en initiatieven in de hele gemeente ondersteunen om de eerste stappen richting aardgasvrij te zetten en advies te geven over energiebesparende maatregelen. Vanuit het energieloket Grunneger Power hebben we 30 bewonersinitiatieven ondersteund. Ook heeft het Energieloket in 2022 collectieve inkoopacties georganiseerd voor isolatie, glas en zonnepanelen. Uiteindelijk zijn 322 opdrachten verleend. Vanuit Groningen Werkt slim hebben we 200 bedrijven

aangezet tot het nemen van stappen richting Energieneutraal ondernemen.

Spoor Hernieuwbare energie en energieoplossingen

We voeren een proactief zonnepanelenbeleid en tot 2021 overschreed het aantal geïnstalleerde zonnepanelen ieder jaar de ambitie. In 2022 kantelde dit en bleef het aantal zonnepanelen op bedrijfsdaken en in zonneparken fors achter bij de verwachting. Voornaamste reden van deze stagnatie is dat er geen ruimte meer is op het elektriciteitsnet (netcongestie). De invloed van de gemeente is beperkt. Op nationaal en regionaal niveau lobbyen wij voor stimulerende maatregelen en regelgeving. Met ons Programma Groningen Stroomt Door nemen we samen met de netbeheerder Enexis en de bedrijvenverenigingen belemmeringen van de netcongestie weg.

Door deelname aan de Europese projecten Heavenn, Hytrec2 en HECTOR, werkten we in 2022 aan het uitbouwen van de waterstofeconomie in de regio en het versterken van onze koploperspositie. Vanuit het Europese project Making City hebben we in 2022 het zonnevoetpad aangelegd en zijn in 2022 drie demowoningen in Paddepoel gerealiseerd.